

Tutkimuslupa

Asianumero: MH 2543/2026

Lupaviranomainen

Metsähallitus
Osoite: Opastinsilta 12 C, 00520 Helsinki
Yritys- ja yhteisötunnus: 0116726-7
kirjaamo@metsa.fi

Käsittelijä(t)

Yhteyshenkilö(t)

Hakija Itä-Suomen yliopisto, 2285733-9
Osoite: PL 1627, 70211 KUOPIO

Hakemus 26.03.2026, sähköpostitse
Itä-Suomen yliopiston tutkimusryhmä hakee lupaa suorittaa Kolin kansallispuistossa seuraavia tutkimukseen liittyviä toimenpiteitä. Tutkimus on jatkoa aiemmille tutkimuksille (luvat 127429 ja 129902).

- puustomittaukset
- maalajin määritykset
- 30 dendrometrin sijoittaminen
- 40 maaperän kosteusmittarin sijoittaminen
- 30 lämpötilaloggerin sijoittaminen
- alueen ilmakehä ilmaläivädroneilla
- neulasnäytteiden otto kuusten latvuksista droneilla, 100 puuta
- lustonäytteiden otto kairalla, 200 puuta

Tutkimuksen tarkoitus on tutkia alttiutta kirjanpainajan (Ips typographus) aiheuttamille

puustotuhoille.

Neulasnäytteenotto:

Näytteet otetaan kuusista. Näytteeksi otetaan noin 10 cm pätkä oksan kärjestä, kuusen latvasta. Näytteen ottamiseen käytetään droonia, jossa on leikkuri. Droonin lennättämisen suorittaa Paikkatietokeskuksen pilotti, jolla on luvat lennättämiseen. Näytteenottosijainnit mukailevat karttaan merkittyjä mittalaitteipisteitä (vesipisaran ja auringon kuvat) (28 sijaintia). Näytteistä määritetään laboratorioissa puun käytössä olevat ravinteet.

Maalaji:

Maalajin määrittäminen tehdään koealoilta (n = 39) ja mittauspisteiltä (n = 28). Maalajin määrittäminen tapahtuu poistamalla lapiolla humuskerrosta, jotta päästään ottamaan humuksen alaista maata. Maata otetaan kämmenelle, ja siitä pyöritellään lyijykynän paksuinen "pötkö". Yksi pötkö per määrittämyspiste riittää. Määrittämisen jälkeen maata laitetaan takaisin. Määrittämyskohtaan ei jää näkyvää jälkeä toiminnasta.

Lustonäytteet:

Lustonäytteet otetaan kuusista. Näytteenottopaikat ovat koealat (n = 39) ja mittalaitteipisteet (n = 28). Yhteensä näytteitä otetaan 100.

Mittalaitteet:

Kosteusmittarit, lämpötilamittarit ja dendrometrit sijoitetaan maastoon 1.5.-31.10. Jos saamme luvan aiemmin, sijoitamme ne jo huhtikuussa, aikaisintaan 7.4. -->. Mittalaitteet eivät ole kajoavia, ja ne sijoitetaan niin etteivät kansallispuiston kävijät huomaa laitteita. Sijainnit on osoitettu kartassa.

Päätös

Lupa myönnetään hakemuksesta poikkeavasti siten, että lupa tulee voimaan vasta 7.4.2026.

Luvan sisältö, lupa-alue ja voimassaolo

Metsähallitus myöntää luonnonsuojelulain (9/2023) 51 §:n mukaisen luvan tutkimuksen tekemiseen hakemuksessa esitetyllä tavalla Kolin kansallispuistossa 7.4.-31.10.2026. Lupa koskee : kolme henkilöä. Tutkimusalue on esitetty liitteessä 1.

Kaikki tutkimukseen tarvittava materiaali tulee viedä pois alueelta lupa-ajan päättymiseen mennessä.

Lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Alkaa: 07.04.2026

Päätyy: 31.10.2026

Lupa tulee voimaan valitus- ja tiedoksisaantiajan jälkeen. Lupa tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan valitusajan päätyttyä, mikäli siitä ei ole tehty valituksia. Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Lupa voidaan peruuttaa, jos sen ehtoja ei noudateta.

Täytäntöönpanomääräys

Päätös voidaan panna täytäntöön jo ennen valitusajan päättymistä ja muutoksenhausta huolimatta.

Tutkimuksen onnistumiseksi näytteiden otto tulee suorittaa ennen puiden talvehtimisajan päättymistä. Kevät on alueella aikaisessa, joten jotta neulasnäytteet saadaan riittävän ajoissa, tulee tutkimus aloittaa mahdollisimman pian. Ilman toimeenpanomääräyksellä annettua lupaa jäävät neulasnäytteet ottamatta ja tutkimusaineisto täydentämättä.

Lupapäätöksen perustelut

Luonnonsuojelulain (9/2023) 49 §:n mukaan kansallispuistossa on luontoa muuttava toiminta kielletty, eikä siellä saa ottaa taikka vahingoittaa sieniä, puita, pensaita tai muita kasveja tai niiden osia. Saman lain 51 §:n mukaan kansallispuistossa saadaan kuitenkin Metsähallituksen luvalla kerätä kasveja tai niiden osia tutkimusta tai muuta tieteellistä tarkoitusta tai opetusta varten, mikäli se ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta. Lupaun saadaan liittää ehtoja. Ehdot voivat sisältää ajallisia tai alueellisia rajoituksia taikka toimia, joita hakijan on noudatettava toiminnasta suojeluarvoille aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi.

Koli on perustettu edustavan pohjoiskarjalaisen vaara-alueen, vanhojen metsien ja niiden eliöstön sekä Kolin kansallismaiseman keskeisen osan suojelemiseksi, kaskitalouden luomien maisemien ja kasviyhdydiskuntien ylläpitämiseksi sekä ympäristöntutkimusta, ympäristövalistusta ja luonnonharrastuksen edistämistä varten perustetaan Lieksan kaupunkiin valtion omistamille alueille vuoden 1923 luonnonsuojelulain (71/1923) mukaiseksi kansallispuistoksi (581/1991). Hakemuksen mukainen toiminta on lain mukaista ympäristön tutkimusta.

Luonnonsuojelulain 34 §:n mukaan Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää, ja lupaviranomaisen tulee varmistua siitä, ettei luvan myöntäminen aiheuta luonnonsuojelulaissa kiellettyä seurausta. Kolin kansallispuisto on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon (SAC FI0700010). Kolin kansallispuiston Natura-alueen suojeluperusteena on 15 luontodirektiivin luontotyyppiä sekä yhdeksän luontodirektiivin lajia.

Metsähallitus katsoo, ettei lupaehtojen mukainen toiminta vaaranna kansallispuiston perustamistarkoitusta tai Kolin kansallispuiston Natura-alueen suojeluperusteena olevia luontoarvoja. Hakemuksen mukainen tutkimus on jatkunut Kolin kansallispuistossa useita vuosia, ja seurantatutkimuksen jatkaminen tuo arvokasta tietoa alueen luonnosta ja laajemmin kirjanpainajan vaikutuksista puustoon.

Lupaehdot

Dronen käytössä on noudatettava viranomaisten ohjeita, ks. www.droneinfo.fi
Alueella mahdollisesti liikkuvien ihmisten kuvaaminen on kielletty.

Luvan haltija vastaa, ettei toiminnasta aiheudu luonnonsuojelulain (9/2023) 70 §:n 1 momentin mukaista haittaa.

Luvan saajan on noudatettava näiden ehtojen lisäksi luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä ja järjestyssääntöä. Luvan saaja vastaa siitä, että myös muut tutkimukseen osallistuvat henkilöt noudattavat näitä.

Alueella tulee liikkua niin, että vältetään kasvillisuuden turhaa talleantumista ja maaston kulumista. Tarpeetonta häiriötä luonnolle ja alueen muille käyttäjille tulee välttää.

Tämä lupa ei oikeuta luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettujen lajien keräämistä, pyydystämistä, tappamista tai häiritsemistä (LSL 70 § ja 74 §). Näiden lajien osalta näytteenotto edellyttää Metsähallituksen myöntämän luvan lisäksi lupa- ja valvontaviraston lupaa (LSL 83 §).

Alueelle ei saa jättää toiminnasta jälkiä tai roskia.

Lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana luvan mukaista toimintaa harjoitettaessa.

Raportointi

Luvanhaltija raportoi vuosittain vuosittaisesta luvan käytöstä 28.02. mennessä.

Raportoitaessa tulee mainita Metsähallituksen asianhallintanumero MH 2543/2026.

Hakijan tulee välittömästi raportoida Metsähallitukselle havaitsemistaan ongelmista tai Metsähallituksen toimintaa vaativista epäkohdista.

Sovelletut säännökset

Laki Kolin kansallispuistosta annetun lain muuttamisesta (529/2023)

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 51 §

Laki Metsähallituksesta (234/2016) 5, 21.1. ja 24.1 §

Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista (110/2026) 3 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Itä-Suomen hallinto-oikeus hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Hinta

Lupa on maksuton.

Esittelijä

Ratkaisija

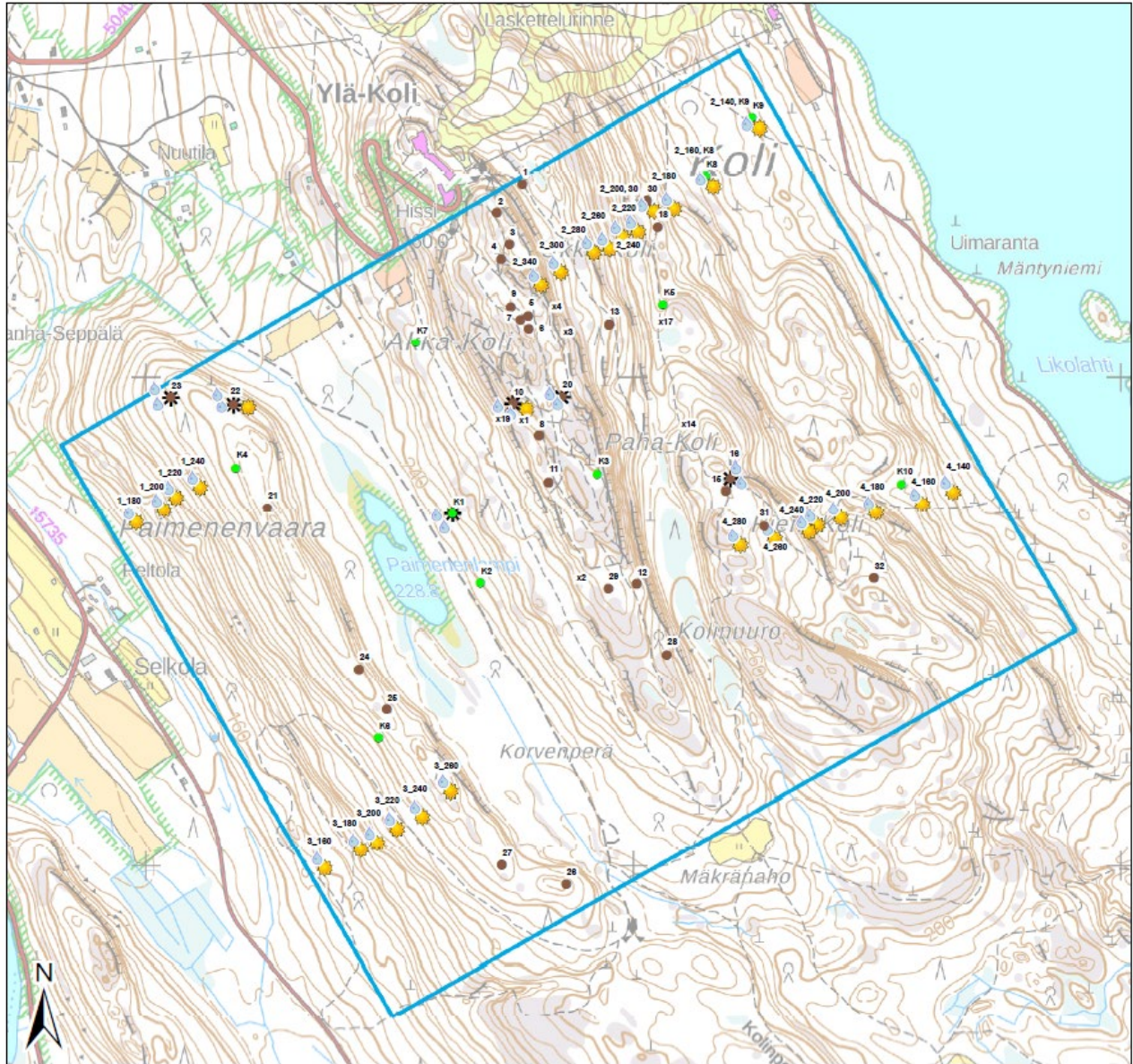
Liitteet:

Tutkimuslupa-alue
Valitusosoitus

Tiedoksi:

Lupa- ja valvontavirasto
Lieksan kunta
Lieksan luonnonystävät ry
SLL:n Pohjois-Karjalan piiri

Liite 1. Lupa-alue

0 0,5 1 Kilometers

Background map:
Maastokartta (raster): Peruskarttarasteri 1:10 000 (painoväri) /
Topographic map (raster): Basic map raster 1:10 000 (print colour),
National Land Survey Finland

VALITUSOSOITUS

Metsähallituksen luontopalvelujen päätökset luonnonsuojelulain mukaisissa asioissa (Laki Metsähallituksesta 21.1 § ja luonnonsuojelulaki 134.2 §)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset ja oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan valittajalle lähettää (prosessiosoite)
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja yhteystiedot.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja. Yhdyshenkilön ei tarvitse esittää valtakirjaa.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja, yleinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksi- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä
- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, telekopiona, sähköpostitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen. Telekopiona tai sähköpostina lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla, ja valitus on lähetettävä siten, että se on hallinto-oikeuden käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valitus katsotaan saapuneeksi, jos hallinto-oikeus pystyy teknisesti käsittelemään asiakirjaa. Sähköistä asiakirjaa, jonka lähettäjää ei saada selville ja jonka sisältöä ei muutoinkaan pystytä avaamaan, ei katsota saapuneeksi. Jos viranomaisen käyttämä sähköinen järjestelmä on epäkunnossa tai poissa käytöstä taikka selvitystä asiakirjan saapumisajankohdasta ei muusta vastaavasta syystä voida saada, sähköisen asiakirjan saapumisajankohdaksi määritellään asiakirjan lähettämisaikakohta.

Lähtämisaikakohdan määrittäminen saapumisaikakohdaksi edellyttää, että lähtämisaikakohdasta esitetään luotettava selvitys.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeuslaitoksen Internet-sivuilla on tarkemmat ohjeet asiakirjojen toimittamisesta sähköisesti: https://oikeus.fi/fi/index/oikeuslaitos/asiakirjojentoimittaminen_1.html

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa](#) (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden yhteystiedot

Itä-Suomen hallinto-oikeus
Osoite: PL 1744 70101 Kuopio
Faksi: 029 56 42501
Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi